

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการวิธีใหม่ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2*
THE GUIDELINES DEVELOPMENT OF A NEW NORMAL ACADEMIC
ADMINISTRATION IN SCHOOLS UNDER ROI-ET PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

อาทิตยา สรรพโกชนัน¹, ชัยยนต์ เพาพาน²
Arthittaya Sappapoch¹, Chaiyon Paophan²
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด^{1,2}
Roi Et Rajabhat University^{1,2}
Email : amiewmw.15@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการวิธีใหม่ของสถานศึกษา 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการวิธีใหม่ของสถานศึกษา และ 3) พัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการวิธีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธี แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการวิธีใหม่ของสถานศึกษา ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการวิธีใหม่ของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 332 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 2 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการวิธีใหม่ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.954 และ 0.957 ตามลำดับ และ ระยะที่ 3 พัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการวิธีใหม่ของสถานศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่รับผิดชอบงานวิชาการ จำนวน 7 คน และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีการจัดลำดับความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง

ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการวิธีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการเรียนการสอนที่หลากหลาย 3) การจัดการเรียนรู้ 4) ด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี และ 5) การประเมินผลการเรียนรู้ 2. สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการวิธีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการวิธีใหม่ของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ที่สุด เรียงลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ มีความต้องการพัฒนามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการเรียนการสอนที่หลากหลาย และด้านที่มีความต้องการพัฒนาต่ำที่สุด คือ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ 3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ 18 แนวทาง ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 4 แนวทาง 2) ด้านการเรียนการสอนที่หลากหลาย จำนวน 3 แนวทาง 3) การจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แนวทาง 4) ด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี จำนวน 3 แนวทาง และ 5) การประเมินผลการเรียนรู้ จำนวน 4 แนวทาง และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา; การบริหารงานวิชาการวิถีใหม่; โรงเรียนประถมศึกษา

ABSTRACT

This research has objective, 1) to study the components of a new normal academic administration in schools; 2) to investigate the current state, desired state and needs of development a new normal academic administration in schools; and 3) to develop the guidelines of a new normal academic administration in schools under Roi-Et primary educational service area office 2. The research design was mixed-methods, divided into 3 phases. Phase 1: Study the components of a new normal academic administration in schools, the components evaluated by 5 experts. Phase 2: investigate the current state, desired state and needs of development a new normal academic administration in schools, the sample were 332, the data were analyzed using questionnaire of the current state and desired state with 5 rating scales and 0.954, 0.957 of reliability. Phase 3: develop the guidelines of a new normal academic administration in schools, the data were collected by interview 7 school administrators and teachers who responsible for academic department in schools where there was the best practice in academic administration. The guidelines were evaluated in terms of appropriateness and feasibility by 5 experts. The statistics used were mean, standard deviation, and Priority Needs Index (PNI_{modified}).

The findings of the study revealed the following: 1. The components of a new normal academic administration in schools under Roi-Et primary educational service area office 2 consisted of 1) curriculum development, 2) variety of teaching and learning, 3) learning management, 4) materials, innovation and technology, and 5) learning evaluation. 2. The current state of a new normal academic administration in schools overall rated in more level, while the desired state of a new normal academic administration in schools overall rated in the most level. Upon evaluating

the needs of development, it was found that the aspect with the highest development need consisted of learning management, curriculum development, variety of teaching and learning, materials, innovation and technology and learning evaluation respectively.

3. The guidelines of a new normal academic administration in schools under Roi-Et primary educational service area office 2 comprised of 5 components and 18 guidelines; 1) curriculum development consisted of 4 guidelines, 2) variety of teaching and learning comprised of 3 guidelines, 3) learning management consisted of 4 guidelines, 4) materials, innovation and technology consisted of 3 guidelines, and 5) learning evaluation with 4 guidelines. The results of the appropriateness and feasibility evaluation overall rated in the most level.

Keywords : Guidelines Development; A New Normal Academic Administration; Primary schools

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม และบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ” จึงกำหนดนโยบายด้านคุณภาพ โดยการส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกในศตวรรษที่ 21 การพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศ การปรับหลักสูตรเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักที่จำเป็นในแต่ละระดับ จัดกระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสมดุล ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้ปัญหา และการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผล รวมทั้งพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นครูยุคใหม่ มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (อัมพร พิณสา, 2563)

ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 วางกรอบทิศทางและเป้าหมายในการจัดการศึกษาของประเทศให้มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการพัฒนาประเทศ ซึ่งองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการพัฒนาเยาวชนไทยแห่งยุคศตวรรษที่ 21 คือ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ถือเป็นหัวใจของสถาบันการศึกษาทุกระดับ (สำนักงานเลขาธิการสภา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา ผู้บริหารต้องดำเนินการร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา งานวิชาการเป็นงานที่บ่งบอกถึงศักยภาพในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข

เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการให้สถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนชุมชนและท้องถิ่น (จรุณี เก้าเอี้ยน, 2561)

อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์และแนวโน้มบริบทสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในที่เป็นไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน จนไม่สามารถคาดการณ์อนาคตได้อย่างแน่นอนอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) และผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ Covid-19 ทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมเปลี่ยนแปลง การทำกิจกรรมร่วมกันกับผู้อื่น ต้องคำนึงถึงคนรอบข้างมากขึ้น เรียกได้ว่า “นิวนอร์มัล” (New Normal) ที่เรียกว่า การใช้ชีวิตปกติในวิถีใหม่ (สุภภรณ์ พรหมบุตร, 2563) และนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีจุดเน้นในการพัฒนา คือ คุณภาพผู้เรียนด้านวิชาการ วิชาชีพและวิชาทักษะชีวิต เพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาและปัญหาที่พบคือ ความพร้อมทางด้านอุปกรณ์รองรับการเรียน ระบบส่งเสริมและสนับสนุนการสอนออนไลน์ของครูยังไม่เพียงพอ กระบวนการเรียนการสอนไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอ และความเหลื่อมล้ำและไม่เท่าเทียมทางการศึกษาของนักเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2, 2565) และสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีจำนวน 333 แห่ง ต่างรับผลกระทบจากวิกฤติ Covid-19

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และให้โรงเรียนสามารถปรับตัวกับสถานการณ์ และนำผลการวิจัยไปใช้เป็นพัฒนาแนวทางในการบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

2. คำถามการวิจัย

2.1 องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นมีอะไรบ้าง

2.2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อยู่ในระดับใด

2.3 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ควรเป็นอย่างไร

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

3.2 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

3.3 เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

4.1 เป็นสารสนเทศให้ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาได้ทราบองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษาในด้านที่ยังเป็นจุดด้อยและเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารงานต่อไป

4.2 เป็นสารสนเทศให้ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาได้ทราบสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ในการทำงานให้กับสถานศึกษาเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในด้านนั้น ๆ ของสถานศึกษาต่อไป

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยดำเนินการเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ การบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ และยืนยันโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย นักวิชาการจากสถานบันอุดมศึกษา 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน และครูที่ทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการจำนวน 1 คน

ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวนทั้งหมด 2,438 คน และกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวนทั้งหมด 332 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบเคียงจากตาราง Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.) และดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (Modified Priority Needs Index : PNI_{modified})

ระยะที่ 3 ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ เป็นการศึกษาโรงเรียนที่มีการบริหารงานวิชาการที่ดี (Best practice) จำนวน 3 โรงเรียน โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และ

ครูผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการของสถานศึกษา จำนวน 6 คน เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) วิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) นำมาสู่ขั้นการยกร่างการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการวิธีใหม่ของสถานศึกษา และประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ประกอบด้วย นักวิชาการจากสถาบันอุดมศึกษา 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน และครูที่ทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการจำนวน 1 คน

6. ผลการวิจัย

6.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการวิธีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการบริหารงานวิชาการวิธีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการวิธีใหม่ ของสถานศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	แปลผล ความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	5.00	5.00	5.00	1.00	4.90	20.90	4.18	มาก
2. ด้านการเรียนการสอน	5.00	4.56	5.00	1.90	4.67	21.13	4.22	มาก
3. ด้านการจัดการเรียนรู้	5.00	4.89	5.00	1.90	4.67	21.37	4.28	มาก
4. ด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	5.00	5.00	4.76	1.00	4.62	20.40	4.08	มาก
5. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้	5.00	5.00	5.00	1.90	4.89	21.80	4.36	มาก
โดยรวม	5.00	4.90	4.97	1.54	4.77	21.17	4.23	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของการบริหารงานวิชาการวิธีใหม่ของสถานศึกษา ดังนี้

ความเหมาะสมในการบริหารงานวิชาการวิธีใหม่ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากมากไปหาน้อยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมสูงสุด คือ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.36$) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.28$) ลำดับที่ 3 คือ ด้านการเรียนการสอนที่หลากหลาย ($\bar{x} = 4.22$) ลำดับที่ 4 คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{x} = 3.18$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมต่ำสุด คือ ด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.08$) ตามลำดับ

6.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์บริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวนทั้งสิ้น 332 คน จากสถานศึกษาจำนวน 172 แห่ง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ ของสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.50	0.83	มาก	4.57	0.62	มากที่สุด
ด้านการเรียนการสอน	3.50	0.73	มาก	4.62	0.58	มากที่สุด
ด้านการจัดการเรียนรู้	3.36	0.71	ปานกลาง	4.58	0.57	มากที่สุด
ด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	4.10	0.81	มาก	4.67	0.72	มากที่สุด
ด้านการประเมินผลการเรียนรู้	4.42	0.82	มาก	4.68	0.51	มากที่สุด
โดยรวม	3.78	0.78	มาก	4.62	0.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากมากไปหาน้อยพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมา คือ ด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.10$) ลำดับที่ 3 คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.52$) ลำดับที่ 4 คือด้านการเรียนการสอนที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.50$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.36$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.68$) รองลงมา คือ ด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.67$) ลำดับที่ 3 คือ ด้านการเรียนการสอนที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.62$) ลำดับที่ 4 คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.58$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.57$) ตามลำดับ

6.3 ผลการวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงาน
 วิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา	PNI _{modified}	ลำดับความสำคัญ
1. การพัฒนาหลักสูตร	0.31	3
2. การเรียนการสอนที่หลากหลาย	0.32	2
3. การจัดการเรียนรู้	0.42	1
4. สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	0.14	4
5. การประเมินผลการเรียนรู้	0.11	5

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าความสำคัญของความต้องการจำเป็นของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา รายด้าน พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ (ค่า PNI_{modified} = 0.42) รองลงมา คือ ด้านการเรียนการสอนที่หลากหลาย (ค่า PNI_{modified} = 0.32) ลำดับที่ 3 คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร (ค่า PNI_{modified} = 0.31) ลำดับที่ 4 คือ ด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี (ค่า PNI_{modified} = 0.14) และด้านที่มีความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ (ค่า PNI_{modified} = 0.11)

6.4 ผลการประเมินการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ด้าน ดังนี้ ความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 และความเป็นไปได้อีกมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 องค์ประกอบทั้งหมด 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร ด้านการเรียนการสอนที่หลากหลาย ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) ไพศาล สุวรรณน้อย (2563) และภูษิมา ภูัญญ์สินวัฒน์ (2563) กล่าวว่า แนวทางการเปลี่ยนแปลงเพื่อเข้าสู่วิถีใหม่ทางการศึกษามี 5 ประเด็นหลัก กระชับหลักสูตร เปลี่ยนการประเมินผลการเรียนรู้ เพิ่มความยืดหยุ่นของเวลาเรียนและความหลากหลายรูปแบบการเรียนรู้ และการเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อดิจิทัล ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ใช้ระบบการเรียนการสอนออนไลน์ในรูปแบบใหม่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณกานต์ เชื้อสายใจ (2564) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนทัศน์ใหม่ในการบริหารงานวิชาการในยุคความปกติใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเขต 3 พบว่า 1) การจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการพัฒนาใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล และ 5) ด้านนิเทศการศึกษา

7.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

7.2.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน อาจเนื่องมาจากการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา เป็นการปรับเปลี่ยนการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ซึ่งการบริหารงานวิชาการยังคงเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาที่จะบ่งชี้มาตรฐานและคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ นัตพงษ์ ช่ออั้งชัน (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดวิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองคาย เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า สภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดวิถีใหม่ในสถานศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สินีนาฏ นาสีแสน (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนยุควิถีใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาเน้นการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย การประเมินสภาพจริงเหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ ฤทธิกร โยธสิงห์ (2563) ได้ระบุว่า การวัดผลและประเมินผล ในสถานการณ์ชีวิตวิถีใหม่เป็นการกำหนดระเบียบการวัดและการประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา มีการพัฒนาเครื่องมือการวัดและการประเมินผลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ชีวิตวิถีใหม่ ได้แก่ การพัฒนาเครื่องมือประเมินตนเองให้ผู้เรียนสะท้อนผลการเรียนรู้ และการประเมินตามสภาพจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดม ลิ้มไพบูลย์ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพ ความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการสู่ความปกติใหม่ในสถานศึกษา เอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษา พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวัดและประเมินผลสู่ความปกติใหม่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิโรบล วรรณธนะ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์ จุฬาราชวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล

ด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ อาจเนื่องมาจากการมีช่องทางและพื้นที่ของการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวก เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์ที่ไม่สามารถจัดการเรียนรู้ที่โรงเรียนตามปกติได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2563) ได้ระบุว่า ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในสภาพปกติใหม่ (New normal) อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้สอนควรเร่งเรียนรู้และปรับตัวในประเด็นต่าง ๆ พัฒนาทักษะการออกแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้สู่การสร้างสรรค์นวัตกรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภัสสร ทวีการ (2566) ได้

ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลักไตรสิกขาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่า บริหารงานวิชาการในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

7.2.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาต้องอาศัยการมีส่วนร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมสนับสนุนและปรับเปลี่ยนหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน วิธีการจัดการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ตลอดจนการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับสถานการณ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ ญัฐพล ทีปสุวรรณ (2563) ได้ระบุว่า การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในวิถีใหม่ สถานศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องทำทุกวิถีทาง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสามารถเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรชนก บุพศิริ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อาจเนื่องมาจากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน เน้นการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย การประเมินผลร่วมกับผู้ปกครอง ผู้เรียนสามารถบูรณาการกับทักษะชีวิตและนำไปใช้ต่อยอดจากบทเรียนได้ ซึ่งสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมการอบรมจากวิทยากรที่เชี่ยวชาญเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ ไพศาล สุวรรณน้อย (2563) ได้ระบุว่า เปลี่ยนการประเมินผลการเรียนรู้ จากการสอบกลางภาคและปลายภาคเป็นการประเมินตลอดระยะเวลาของการเรียนรู้ น่าจะต้องใช้การประเมินผลใน 3 ลักษณะ ได้แก่ การประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Assessment for learning: AfL) การประเมินขณะเรียนรู้ (Assessment as learning: AaL) และ การประเมินผลการเรียนรู้ (Assessment of learning: AoL) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตพงษ์ ช่ออั้งชัน (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดวิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการศึกษ พบว่า สภาพที่พึงประสงค์หรือสิ่งที่ต้องการให้เกิดในอนาคตโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านการประเมินผลการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาให้โครงสร้างเวลาเรียนมีความยืดหยุ่น การปรับหลักสูตรให้กระชับ มีการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid 19) เน้นตัวชี้วัดและบูรณาการรายวิชาต่าง ๆ ที่ผู้เรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ และเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นประจำทุก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สินีนาฏ นาสีแสน (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผลการวิจัย พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน

วิชาการของโรงเรียนยุควิถีใหม่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคืองานพัฒนาหลักสูตร

7.2.3 ผลการวิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ มีความต้องการพัฒนามากที่สุด อาจเนื่องจากการจัดการเรียนรู้เป็นการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยให้ผู้เรียนได้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยมีเทคโนโลยีเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกและเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิศรา ชุมวงศ์ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิรุทธ์ มาณะจักร (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ตามแนวคิดผู้ออกแบบชีวิตที่มีคุณค่า ผลการวิจัย ด้านการจัดการเรียนรู้มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการประเมินผลมีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดตามลำดับ

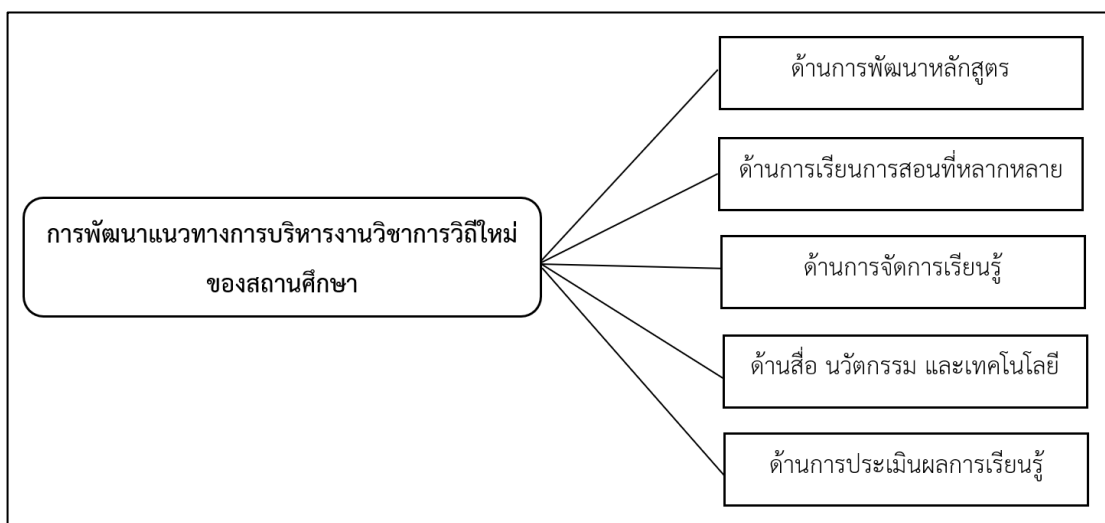
7.3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษามีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ 18 แนวทาง สอดคล้องกับแนวคิดของ พัชรภรณ์ ดวงชื่น (2563) ได้ระบุว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการประเมินผลในการศึกษาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการทรัพยากร สื่อและเทคโนโลยี

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 และ 4.79 ตามลำดับ เนื่องจากมีแนวทางการบริหารงานวิถีใหม่ที่มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น สื่อสารสร้างความเข้าใจให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบอย่างทั่วถึง มีการเรียนการสอนที่หลากหลาย การจัดการเรียนรู้ตามแบบวิถีใหม่ ใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี การประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นการประเมินตามสภาพจริงและการประเมินเพื่อพัฒนา สอดคล้องกับการวิจัยของ ตรีสุคนธ์ คุณาเอก (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีรัชต์ ผลาผล (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาพัฒนาการบริหารงานวิชาการภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของ

สถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

8. องค์กรความรู้ใหม่

จากการศึกษา การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้วิจัยพบจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการเรียนการสอนที่หลากหลาย 3) การจัดการเรียนรู้ 4) ด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี และ 5) การประเมินผลการเรียนรู้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์กรความรู้การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

9.1.1 จากสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ควรจัดให้มีโครงการพัฒนาการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ มีการกำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

9.1.2 จากสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ด้านที่มีความต้องการพัฒนาสูงสุดคือ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ควรจัดให้มีโครงการพัฒนาการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวัดและการประเมินผลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ชีวิตวิถีใหม่

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

9.2.1 จากการศึกษาสภาพปัจจุบันพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ สถานศึกษาหรือครูควรมุ่งเน้นการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย การประเมินสภาพจริง เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน นอกจากนี้ควรพัฒนาเครื่องมือการประเมินผลให้สอดคล้องกับการประเมินผลการเรียนรู้ตามแบบวิถีใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนประเมินและพัฒนาตนเองมากขึ้น

9.2.2 จากสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ครูควรมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ มุ่งเน้นการเรียนรู้ตามแนวทาง active learning และมีช่องทางการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกตามความสนใจ และสร้างผู้เรียนให้มีทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งผู้ปกครองต้องคอยดูแลเอาใจใส่การเรียนรู้ของบุตรหลานตนเอง

9.2.3 จากสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ด้านที่มีความต้องการพัฒนาสูงสุดคือ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ควรวางแผนในการประเมินผลการเรียนรู้ ในการปรับกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาแต่ละหน่วยในรายวิชา และพัฒนาเครื่องมือการวัดและการประเมินผลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ชีวิตวิถีใหม่

9.2.4 จากลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ความต้องการพัฒนามากที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษาควร ควรจัดให้มีการพร้อมของเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้ของผู้เรียน และส่งเสริม สนับสนุนในการสร้างสื่อการสอนให้หลากหลาย และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการและธรรมชาติของผู้เรียน ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ควรดำเนินการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเร่งด่วนเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา ที่จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาในสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

9.2.5 จากผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบวิถีใหม่ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาการบริหารงานวิชาการวิถีใหม่ของสถานศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลด้านคุณภาพผู้เรียน และถ้าเป็นไปได้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 สามารถนำแนวทางไปใช้ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพอย่างทั่วถึงต่อไป

9.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

9.3.1 จากการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการในแบบวิถีใหม่ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ควรมีทำการวิจัยเกี่ยวกับ แนวทางการเสริมสร้างทักษะด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกฐานสมรรถนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อสร้างผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ต้องการ

9.3.2 จากการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสูงสุดคือ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะของครู ด้านการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

10. บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ แก้วประสิทธิ์. (2564). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความร่วมมือของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนบนฐานวิถีชีวิตใหม่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. 18 สิงหาคม 2564. 1011-1025.
- กาญจนา บุญภักดี. (2563). การจัดการเรียนรู้ ยุค New Normal. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม. 19(2). 1-6.
- ชนิสรา ชุมวงศ์. (2563). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชิโรบล วรรณธนะ. (2562). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนราชวิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ตรีสุคนธ์ คุณาเอก. (2563). แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทวีรัตน์ ผลผล. (2566). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารจัดการการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เทียน ทองแก้ว. (2563). การออกแบบการศึกษาในชีวิตวิถีใหม่: ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19. ครูสภาวิทยากร. 1(2). 1-10.
- ธานินทร์ อินทวิเศษ, ธนวัฒน์ เจริญชา และพิชญาภา ยวงสร้อย. (2564). ภาพสะท้อนการศึกษาไทยหลังภาวะโควิด 2019. วารสารการบริหารนิเทศบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น. 7(4). 323-333.
- ธีรยุทธ์ มาณะจักร. (2565). ความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ตามแนวคิดผู้ออกแบบชีวิตที่มีคุณค่า. สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นัตพงษ์ ช่ออั้งชัน. (2565). ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดวิถีใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : บริษัท สุวีริยาสาส์น จำกัด.
- ประภัสสร ทวีการ. (2566). การพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลักไตรสิกขาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา จังหวัดปทุมธานี. วารสารบัณฑิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. 21(2). 238-252.

- พรชนก บุพศิริ. (2565). สภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. **วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์**. 7(3). 241-254.
- พัชราภรณ์ ดวงชื่น. (2563). การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19. **วารสาร ศิลปะการจัดการ**. 4(3). 783-795.
- ไพศาล สุวรรณน้อย. (2563). INSTRUCTIONAL DESIGN FOR ONLINE LEARNING. ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ภูษิมา ภิญโญสินวัฒน์. (2563). จัดการเรียนรู้การสอนอย่างไรในสถานการณ์โควิด-19: จากบทเรียนต่างประเทศสู่การจัดการเรียนรู้ของไทย. สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศ (TDRI). สืบค้นเมื่อ 28 กรกฎาคม 2565. จาก <https://tdri.or.th/2020/05/examples-of-teaching-and-learning-in-covid-19-pandemic>
- มารุต พัฒนาผล. (2563). **New normal** ทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รุจิรา มรกตอัมพรกุล. (2566). การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรในยุคนิวนอร์มอล เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนในสหวิทยาเขตทุ่งกุลาทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด. **วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด**. 3(1). 27-35.
- ฤทธิกร โยธสิงห์. (2563). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานการณ์ชีวิตวิถีใหม่ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2563). การออกแบบการเรียนรู้ในฐานวิถีชีวิตใหม่. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. (2565). ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2565. จาก <https://www.ret2.go.th>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). **ร่างแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2563**. สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2565. จาก <http://www.onec.go.th/index.php/page/view/Information/4187>
- สินีนาน นาสีเสน. (2565). สภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. **วารสารวิชาการและวิจัย**. 12(4). 1-15.
- อัมพร พิณะสา. (2563). **ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2565**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- อุดม ลิ้มไพบูลย์. (2565). สภาพ ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความปกติใหม่ในสถานศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.